

Posudek oponenta na diplomovou práci

Autor: Jana Schořálková

Název diplomové práce: **Hormonální kontrola samčích pohlavních znaků u gekončíka nočního, *Eublepharis macularius***

Téma předložené diplomové práce spadá do vědecky velice pozoruhodné problematiky souvislostí pohlavního chování a aktivity pohlavních žlaz. Konkrétně jde o experimentální studium vlivu testosteronu na samčí sexuální chování u gekončíků nočních. Zvolené téma považuji za aktuální, zasluhující si badatelský zájem.

Po metodické stránce je práce skvěle promyšlená a v některých ohledech přímo inovativní. Experimenty jsou dobře vysvětleny, precizně navrženy a adekvátně kriticky vyhodnoceny. Je třeba zdůraznit, že jejich provedení vyžadovalo i odvedení úctyhodné laboratorní, ale i chovatelské práce. Dosažené výsledky jsou prezentovány vcelku přehledně a srozumitelně. Jsou vědecky významné, publikovatelné v odborném tisku.

Název práce není s ohledem na její obsah dobře zvolen. Termín „samčí znaky“, použitý v názvu práce i dále v textu (str. 5 a další), je velmi široký a vágní. Mají to být samčí pohlavní znaky? A jaké? Primární? Vnitřní či vnější? Nebo sekundární? V morfologii nebo ve zbarvení? Jde o samčí fyziologickou výbavu? Či samčí chování? Samčím znakem může být také tvar samčího pohlavního chromozomu, ale třeba i ikona či symbol označující samčí pohlaví atd., atd. Pečlivý čtenář se samozřejmě brzy sám dovtípí, která alternativa platí, ale autorka by v zájmu srozumitelnosti a zejména jednoznačnosti textu, což je zásadním požadavkem pro exaktní vědeckou studii, měla blíže specifikovat, o jakých „samčích znacích“ v daném kontextu píše.

Práce je psána stručně. Možná i ve spěchu. Místy by mohla být přehlednější, stylisticky i formálně propracovanější a „přátelštější“ ke čtenáři. Občasné gramatické prohřešky se vyskytují v tolerovatelné míře, ale jsou rušivé, vyskytnou-li se třeba v tezích závěru. Autorka občas zachází poněkud neuváženě s odbornou terminologií. Např. reprodukční strategie je podstatně širším pojmem, než jak jej autorka

používá. Kapitola 1.3. (Obecné informace o zkoumaném druhu) obsahuje odstavce, které patří do metodiky, případně do diskuse. Podobně některé části „výsledků“ by patřily zčásti do metodiky, zčásti do diskuse. Literatura je pro vlastní úzce zaměřenou práci dostatečná, z hlediska kompletnější diskuse a hlubší interpretace výsledků však by mohl být její záběr širší – třeba v oblasti reprodukční biologie plazů.

V kapitole 1.1. (Reprodukční strategie obratlovců) autorka – bez jakéhokoliv literárního odkazu a konkrétního příkladu – uvádí v odstavci 3): „ ... plně vyvinuté gonády uchovávají po většinu roku zralé gamety až do vhodného okamžiku pro rozmnožování. Řadí se sem jen velmi málo druhů, které přežívají ve velmi proměnlivých extrémních podmínkách.“ O jaké konkrétní druhy se jedná? Považuji uvedené tvrzení za pochybné, neboť právě takových druhů je mezi plazy mnoho. A žijí ve stabilních podmínkách. Postrádám zde detailněji zpracovanou problematiku samčích pohlavních cyklů u plazů. Nedostatek vzhledu do této problematiky pak značně omezuje i úroveň diskuse (zejména kapitola 4.4.).

Uvedené výhrady – vesměs formální povahy – nic nemění na skutečnosti, že Tereza Schořálková odevzdala vědecky zajímavou diplomovou práci, která naplňuje hlavní vytčené cíle a splňuje příslušné formální a věcné požadavky. Autorka prokázala, že je schopna při laboratorním biologickém výzkumu získat cenné původní údaje, zpracovat je, vyhodnotit a interpretovat. Domnívám se, že zřetelně dokázala, že je po odborné stránce dobře připravena k budoucí samostané odborné práci ve zvoleném oboru.

Diplomovou práci Terezy Schořálkové jednoznačně doporučuji přijmout k obhajobě.

V Praze 10. 9. 2013

Ivan Reháček